DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LVCÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO. 1208

~~1028~~

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS VIII. MARTII.

M. PETRO LEGIER, Doctore Medico, Præside.

An Hydropotæ minùs Morbis obnoxij?

CORPORIS humani temperies multiplex habetur, pro ætate, vivendi modo, regione, & primâ in utero conformatione. In puero blandior, annis prolabentibus sensim immutatur: In hellu͡one quantumvis bona, fit deterior; Indorum aut Vrsæ accolarum plerumque calidior & frigidior. Et ubi Naturâ architectante corpus, nobiliori parti labes est impressa, ad ultimum vitæ exitum perseverat temperiei vitium. Optima censetur quæ æqualiter ab extremis distat. Verùm optatur tantùm, non obtinetur; vel si quandoque adfulgeat, effluit fulguris instar. Ab hac felicior quæ sibi sufficit, totamque vitam suis beat commodis, quæ Naturam nullo aut minimo excrementorum proventu infestat, & se sola ab occursantibus expedit. Sed quantumlibet salutaris illa sit, brevi à suâ integritate decidet, petitis à triplici Elemento cibis, & omni liquorum arte expressorum genere, qui aliam sæpius non sine periculo invehunt, ut manet incorrupta cum frugalitate, & maximè aquæ potu, qui bonæ temperiei optimus est conservator.

LIQVORES qui ad restinguendam sitim naturali necessitate assumuntur, quia mobiliores citiùs expanduntur, & si quod contraxêre vitium, celeriùs ad partes transmittunt, ut & earum offensiones felici mixtione minuunt, cùm quas Natura optat facultates, possident & exercent. Vt partes Naturæ instituto respondeant, aliquo humore debent madere, cujus beneficio nutriantur, augeantur, & quam edere natæ sunt actionem adimpleant. Non omnis est liquoris sic Naturę servire. Vt alienus semper caliditate excedit, & partes hebetiores languidioresque reddit, tantum abest ut juvet, ita amicus & conveniens firmat quæ alluit membra, & primo humori consocialis, jucundiùs permeat, faciliùsque inhærescit, quod Naturę votorum est summa. Quamobrem cautione non minùs necessariâ quàm salutari eligendus est potus, qui suâ familiaritate hæc præstet bona. Ex liquoribus qui apud homines in usu sunt ad sitim, unicum Natura præbet & suadet; alij bene multi in utroque mundo famosi arti suam debent originem. Scilicet homines Naturam paucis contentam quasi pauperrimam dedignati, voluptate premente, palato aquam fastidiente, per machinas quæsierunt, quod sibi deesse volebant.

HYDROPOTÆ ut primò institutam à Naturâ legem diligentiùs sequuntur, sic beatiorem & primi sæculi hominibus dignam omnino protrahunt vitam. Cibus temperatus, potus ad frigiditatem inclinans esse debet, ut constituta temperies semper floreat. Enimverò etsi animalium corpora igne foveantur & vigeant, nec nisi in extremâ senectute frigiditate contabescant: attamen non tam arctè in primâ conformatione ignis aquâ contemperatus est, quin ille sæpiùs superior, quasi effracto carcere, compactas carnes deureret, nisi aquâ velut compede retineretur. Vnde Natura quæ eò certior, quò magis necessariò agit, nullibi non humiditatem inseruit, & circumfudit, sacri ignis, ut olim Vestarum erat munus, custodem futuram. Hæc quia semper consumitur, semper reparari amat: & consentientibus partibus, supremum ventriculi os, & fauces peculiari sensu, & sicci & humidi renovationis argumenta dant manifesta. Vtriusque assumendi leges ex Naturâ habeantur. Nullus in diætâ error, nulla ad morbos occasio, nec temperies ullo vitio inficitur, quod in parentem redundet, quippe quod hæc vitæ dux optima.

VBI humidi appetitus, an quicquam aptius præter aquam propinabis? Vis sanus esse, & tutam ab omnibus morborum insultibus vitam degere; ab igneis liquoribus abstine, aqua tibi sit in deliciis. Suaviùs quidem illi linguam & palatum commovent, sed citò hanc voluptatem quamplurimis compensant malis, pulsu elatiore febri maximè consociali, membrorum lassitudine, affluxu ad cavitatum alteram, gravissimi affectus causâ; καρηβαρία modò antè, modò retrò; pleniori capite, nutantibus artubus. Aqua verò intùs non in ore sua dona dispensat; cum sitientibus visceribus liberaliter adfusa, mirum quantam concitat voluptatem, quantum robur & tonum suâ frigiditate & humiditate toti conferat corpori, sine ullâ mali eventus expectatione. Namque cùm omnes ferè morbi à caloris exuperantiâ promanent, repagulis eget ille, non incentivo, frænis coërceri, non flammeis potibus suscitari. Hos remediorum catalogo adscribere quid vetat? numquid vinum ὕδωρ σαπρὸν, ubi fracto & debilitato corde, ubi exhaustis spiritibus, de ultimâ compagis sorte agitur, præstantis cardiaci nomen sibi vendicaret, nisi summâ hominum intemperantiâ id nominis jamdudum amisisset? At vinum petitis? Sequanam habetis.

NEC proinde abs re aqua sospitalis nomine venit donanda, cùm minacem calorem ita contemperet, ut mutatâ vice quod erupturum erat in Naturam, illius leges denuò sequatur. Gratiosi humoris fons, & ventriculus hocce amico rore perfusi, sua generosiùs obeunt munia, nullo nidore palatum feriente, aut tuberculis faciem deturpantibus. Intestina tam jucundâ fruuntur lævitate, nihil ut extraneum contineant: ὕδωρ βοῤῥὸν appetentiam excitat, ejus beneficio bilis ad producendos morbos promptior & paratior retunditur; ater succus numquam familiaris, sæpiùs infensus suis qualitatibus sævire prohibetur; nec non per vias sibi debitas excernitur. Humores crassiores diluuntur, densiores attenuantur, subtiliores condensantur, omnes propriis vasis continentur, nec in alicujus partis perniciem frigida eos effundi patitur, quippe iis coagulum. Hinc firmior gressus, artus integri, benignior somnus, suavior anima, floridus faciei color, primum sanitatis argumentum; nec ullum inter partes divortium, ideò articuli qui maximè humorum decubitu affliguntur sospites: nec pisces arthritide tentatos, vel in fabulis agnovit antiquitas: cæteræ corporis functiones illæsæ, vegetiores, dulci aquæ affusione in dies evadunt; φροντιστικὰς actiones lucidiores, nullâ fuligine obscurantur aut perturbantur. Vno verbo, optimam quam Natura concessit temperiem, sartam tectamque propugnat ἄριστον ὕδωρ.

Ergo Hydropotæ minùs Morbis obnoxij.

Asserebat Parisiis RAYMVNDVS VASLET, Engolismas, A. R. S. H. M. DC. LXVIII.